

Pesäpuu ry:n Selviytyjät osallistuvat Tallinnassa järjestettävään Power4Youth ABC-koulutukseen.

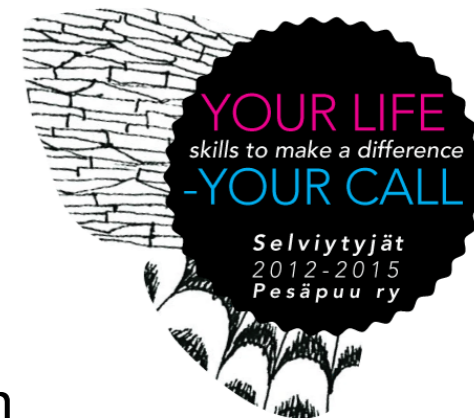
A niin kuin Attachment (kiintymys),
B kuin Belonging (kuuluminen) ja
C Connection (yhteys)

P4Y HelsinkiDAY

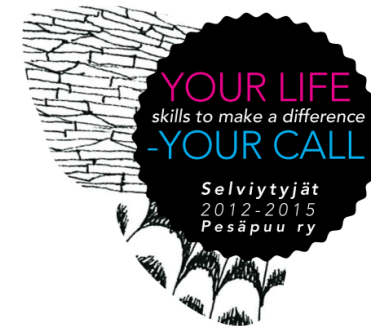
20. 4. 2013

koulutuksessa olevat sijaishuollon kokeneet nuoret saapuivat vierailulle.

Saimme vieraaksemme yli 30 nuorta ympäri Eurooppaa.

SUOMALAISTA YHTEISPELIÄ 75 VUOTTA

20. 4. 2013 P4Y HelsinkiDAY

OHJELMA:

Lastensuojelun Keskusliitto otti vieraat lämpimästi vastaan. Vieraat saivat pikakurssin keskusliiton toiminnasta ja suomalaisesta lastensuojelusta. Helsingin Nuoret kehittäjät kuvasivat myös toimintaansa ja näyttivät upean videon nuorten kuulluksi tulemisesta.

Esitysten aikana tuli esille ”systeemin” (lainsäädännön yms. ohjauskäytäntöjen) ja ruohonjuuritason kohtaamattomuus esimerkiksi henkilöstömitoituksissa ja lapsen saamassa palvelussa sosiaalityöntekijältä. Eurooppalaiset nuoret jakoivat tämän kokemuksen.

Toisaalta taas suomalainen lastensuojelu sai kiitosta sijoitettujen nuorten mukaan ottamisesta lastensuojelun kehittämistyöhön sekä paikallisella että valtakunnallisella tasolla.

SUKELTAMINEN ERI KOHTEISIIN

Lounaan aikoihin nuoret jalkautuvat kolmeen eri nuorisokotiin, Kiasmaan ja Ehjä ry:n huomaan, missä he tutkivat ABC:n toteutumista. Nämä kokemukset ja tuntemukset purettiin Annantalossa ja samalla lähetetään viestejä suomalaiselle lastensuojelulle.

Nuoret olivat vaikuttuneita laitosten kodinomaisista osastoista. Kysymyksiä nousi muun muassa perheiden kanssa tehtävästä yhteistyöstä, itsenäistymisestä, harrastusmahdollisuuksista, yksilöllisten päätösten tekemisestä osana kollektiivista yhteisöä (esim. miten reagoidaan vaikkapa myöhästymiseen sovitusta kotiintuloajasta) ja siitä, miten työntekijät käsittelevät aika rankkojakin kokemuksia läpikäyneitä lapsia (voiko lapsi olla ikätasoinen).

Vierailijat olivat pääosin tyytyväisiä saamiinsa vastauksiin, vastaanottoon ja erityisesti tarjoiluihin.

HAVAINTOJA VIERAILUKOHTEISTA

Vierailukohteiden avoimuus vierailijoita ja heidän kriittisiäkin ideoita kohtaan yllätti nuoret!

Nuoret kiinnittivät huomion avoimeen ilmapiiriin, kodinomaisuuteen.

- Nuorisokodit eivät tuntuneet laitoksilta.
- Jokaisella nuorella omat persoonalliset huoneet.
- Laitokset oli sisustettu mukavasti.
- Tunne siitä, että lain näkökulmasta kaikki oli niin kuin pitääkin: nuoret kuitenkin kiinnittivät huomion aikuisten ja nuorten väliseen vuorovaikutukseen. Olisiko siinä kehittämistä?
- Laitoksissa oli vähän nuoria, joten heidän yksilölliset tarpeensa huomioidaan.
- Ruuan tärkeys. Kuka sitä teki ja saiko itse opastusta sen valmistamiseen.
- Itsenäisyyden harjoittelu keskeisessä asemassa.
- Omahoitajatyö tärkeää!

Luottamus vs vapaus:

Jos nuori omaa hyvät sosiaaliset taidot, saa hän enemmän vapautta.

Kuten nuoret sanoivat: ”sosiaaliset taidot määräävät sen, miten tulee kohdelluksi”.

- Tämän ristiriidan ratkaisemiseksi on tärkeää, että nuorille opetetaan vuorovaikutus- ja elämäntaitoja.

HAVAINTOJA VIERAILUKOhteista

Maahanmuuttajatyössä korostuu vaikeus kuulua ja liittyä (hard to belong).

Nuoret ehdottavat ”person-to-person” -mallia; hyödyntää sellaisia ihmisiä, joilla on maahan tulevan nuoren kanssa sama kieli, kulttuuri ja mentaliteetti. Nuori tarvitsee vertaistukea.

”Voiko laitoksessa viettää viikonloppuja 18 vuoden jälkeenkin. Perheessä voi.”

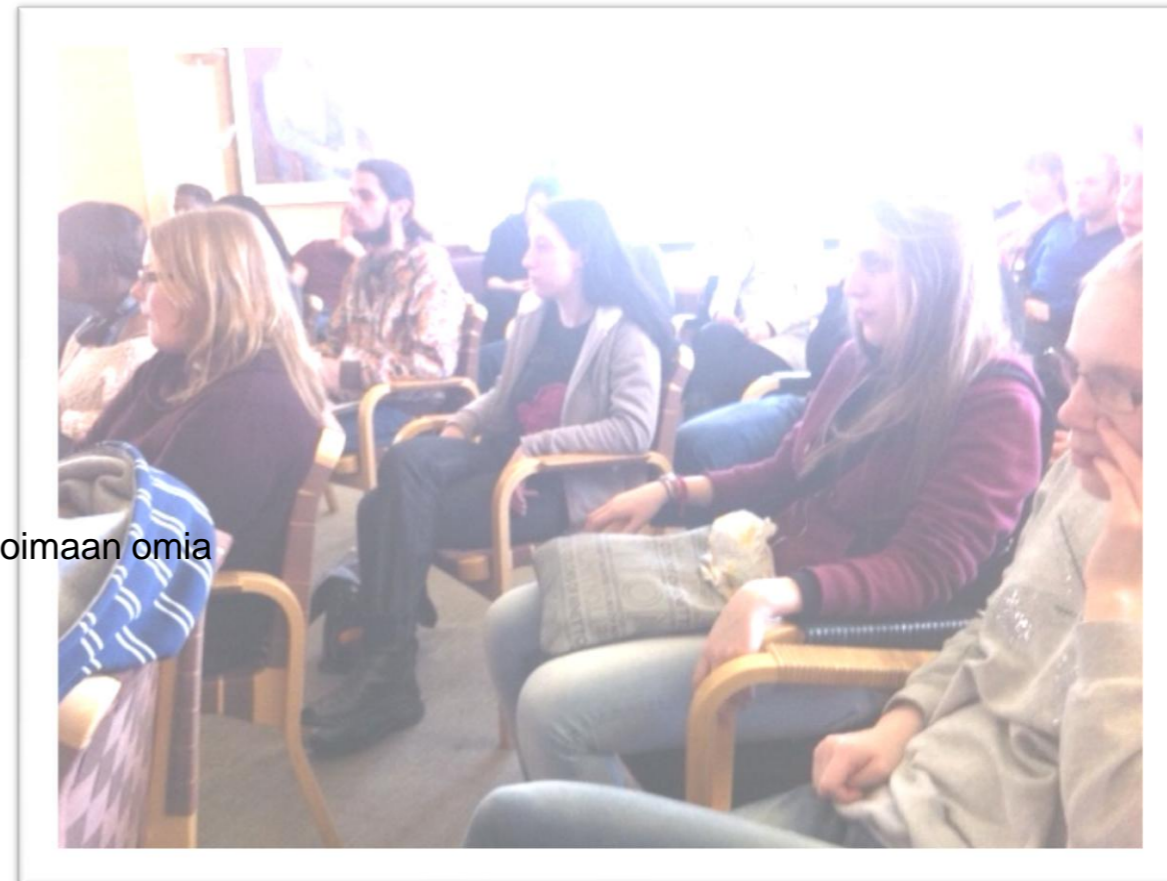
- Nuorilla nousi huoli siitä, minne laitoksissa olleet nuoret menevät viikonloppuja viettämään. Perheissä kasvaneet lapset voivat mennä sijaisperheeseen viikonlopuksi. Tämä tulisi olla mahdollista myös yksityisissä ja kunnallisissa laitoksissa.
- Ylipäättään nuorten mielestä sijaishuoltopaikkojen pitäisi olla samanlaisia eli eivät saisi riippua palveluntuottajasta. Nuorten mielestä pitäisi vähentää moninaisuutta ja kaupallistumista.
- Kuulumista tukee laitoksen historian esillä oleminen valokuvien kuvattuna.
- Nuorten vanhemmat otetaan hyvin mukaan.

”Teriapalvelut ja luovantoiminnan tarjonta laitoksen sisällä hyvä! ”

- Etsitään myös nuorille erilaisia terapiavaihtoehtoja.
- Erlaisia pelejä esillä ja tarjolla.

Työntekijät reflektovat joka päivä omaa työtään.

- Nuoret kertoivat, miten hienoa on se, että työntekijöitä kannustetaan refleктоimaan omia työmenetelmiään – ohjaus esimiestasolta on myös päivittäistä.

HAVAINTOJA JÄRJESTELMÄSTÄ

Nuorille muodostui kuva Suomesta ”vahvojen järjestöjen” ja ”heikkojen viranomaisten” maana.

- Suomessa ei ole omaa ministeriä, joka vastaisi sijaishuollosta. Pitäisi olla joku taho, mihin lapset voisivat ottaa yhteyttä. Pitäisi olla lapsiasioista vastaava ministeri tai peräti lastensuojeluasioista vastaava ministeri.
- Korkea laitossijoitusten määrä herätti hämmästyä.
- Sijoitus loppuu kuin seinään (leave the flat and go to an empty flat). Jälkihuollon jälkeenkin nuori tarvitsee aikuisen tukea ja läsnäoloa.
- Työntekijöiden vaihtuminen. (System makes it hard for the workers to work their best but the workers try to do their best.) Työntekijät tekevät parhaansa systeemissä, jossa on vaikea toimia lapsilähtöisesti.

Instead of the system being made for the people,
the people are made to go by the system.

ELÄMÄNTARINATYÖSKENTELEY

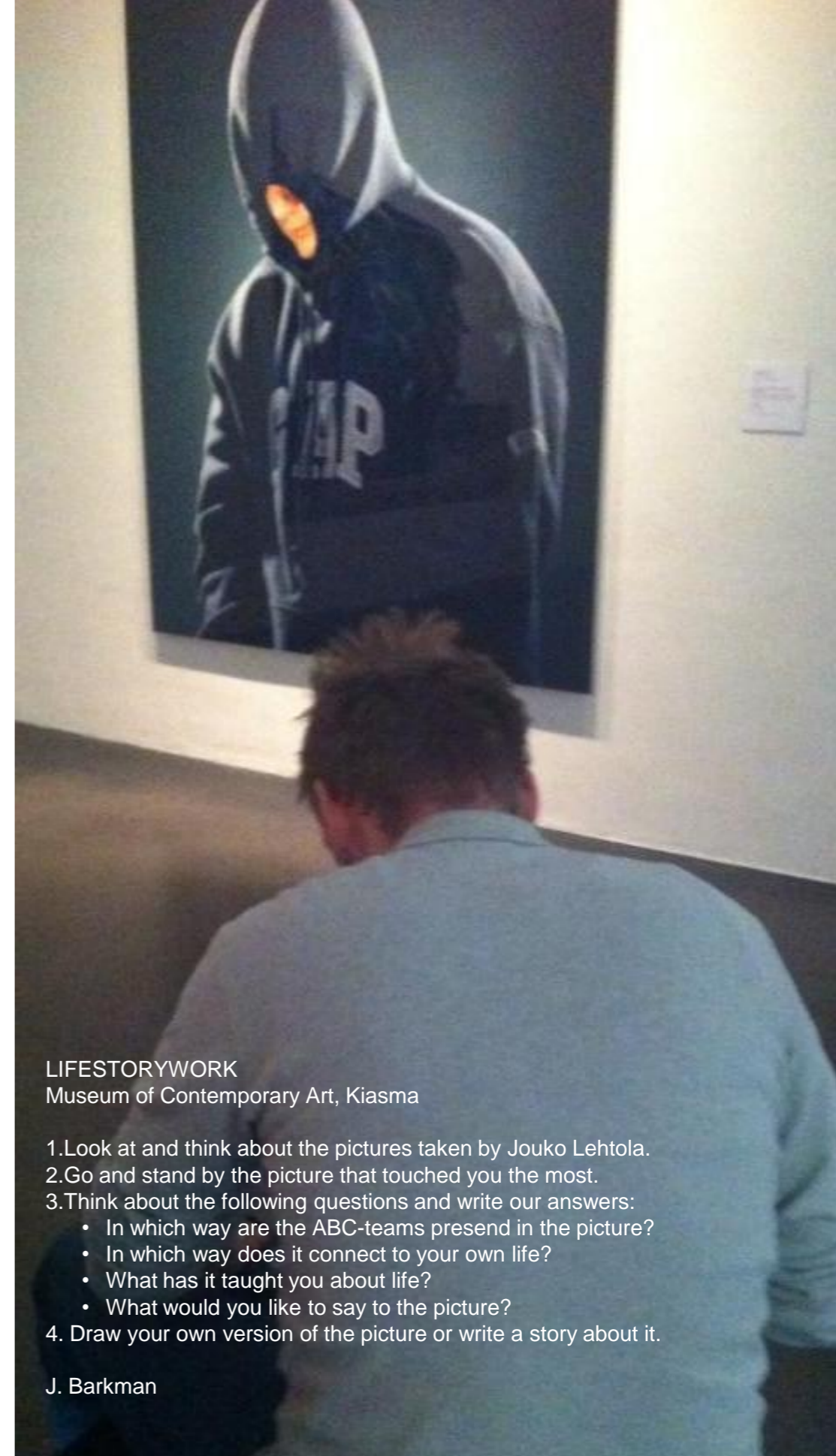
ABC -teemoja tutkittiin Kiasmassa elämäntarinatyöskentelyn avulla.

Sukellettiin omaan elämään valokuvaaja Jouko Lehtolan näyttelyyn "Viattomuuden loppu" avulla.

Haluttiin tarjota vierailukohteelle vaihtoehto.

ABC in me: on tärkeää auttaa lasta ja nuorta saamaan yhteys omaan identiteettiin. ABC kuvastaa identiteettiä.

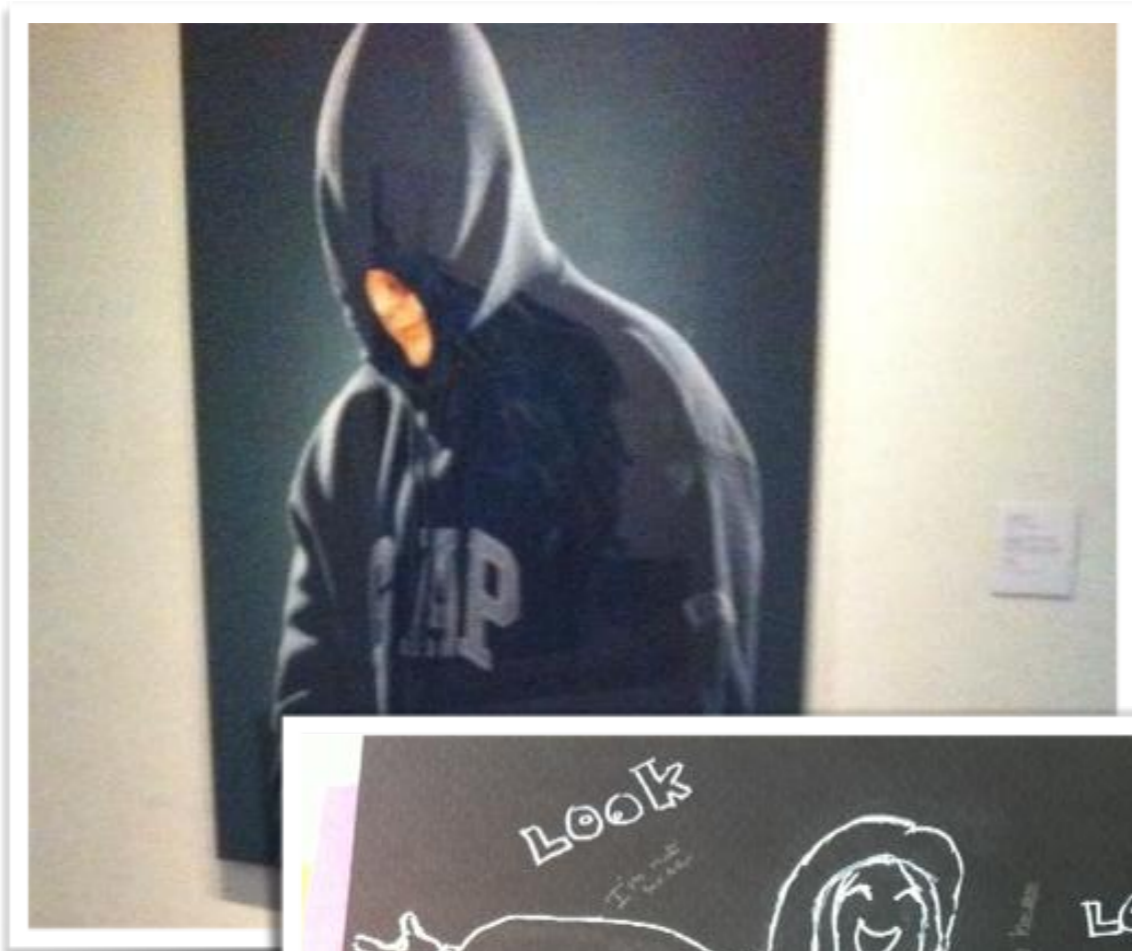
- Miten on *kiinnittynyt* omiin kokemuksiin, tunnistaa ja tunnustaa ne osaksi omaa elämäntarinaa.
- Tunteeko *kuuluvansa* omaan tarinaan, vai sulkeeko vaikeita kokemuksia, ajatuksia ja tunteita pois.
- Miten saa *yhteyden* kokemuksiin, tunteisiin ja ajatuksiin?

LIFESTORYWORK
Museum of Contemporary Art, Kiasma

1. Look at and think about the pictures taken by Jouko Lehtola.
2. Go and stand by the picture that touched you the most.
3. Think about the following questions and write our answers:
 - In which way are the ABC-teams present in the picture?
 - In which way does it connect to your own life?
 - What has it taught you about life?
 - What would you like to say to the picture?
4. Draw your own version of the picture or write a story about it.

J. Barkman

VIESTI AIKUISILLE:

Kuvat auttavat löytämään sanat.

Lapset ja nuoret tarvitsevat visuaalisia välineitä voidakseen kertoa omista kokemuksistaan.

Taide on hyvä työväline ja antaa toisenlaisen tilan ilmaista kuin puhe.

STOP! and listen!

Aikuisten tulee pysähtyä kuulemaan lasten ja nuorten tarinoita.

On tärkeää muodostaa ensin yhteys ja sitten kuunnella (connection first, then listening). Lapset tarvitsevat aikuisten aikaa, läsnäoloa, turvaa ja tilaa, jotta saavat jakaa ajatuksiaan ja tunteitaan.

Tämä on kasvun ja kehityksen edellytys.

"Joskus voisivat aikuiset tehdä toisin ja tutkia lapsen elämää taiteen keinoin."

A

B

C

KIITOS!

Selviytyjät
kiittävät kaikkia
yhteistyöhön
osallistuneita
tahoja!

Pesäpuu ry:n Selviytyjät-tiimi
yhteistyössä

Power4Youth,
Lastensuojelun Keskusliitto,
Mehiläinen,
Perhehoitokumppanit Suomessa,
Helsingin Nuoret kehittäjät,
Mannerheimin Lastensuojeluliiton
Helsingin yhdistys ry,
Ehjä ry
Barnavårdsföreningen i Finland
Helsingin kaupungin yksi nuorisokoti
Kiasma
Ray

RAPORTIN KOKOSI:

Johanna Barkman, Pesäpuu ry:n Selviytyjät
Susanna Hoikkala, Lastensuojelun Keskusliitto
Saila Lehtonen, Perhehoitokumppanit Suomessa
Sami Isoniemi, Pesäpuu ry:n Selviytyjät

SUOMALAISTA YHTEISPELIÄ 75 VUOTTA